

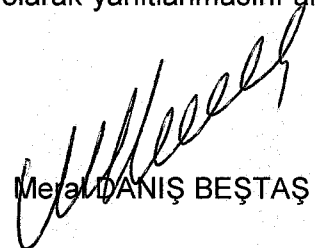
T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 1493
Tarih : 07.02.2019

8888

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Sayın Fahrettin KOCA tarafından Anayasa'nın 98 inci ve İçtüzüğü'nün 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ve talep ederim. 07.02.2019

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Siirt Milletvekili

Kuşkusuz ülke gündeminde yer alan ve yurttaşların yaşam ve sağlık hakkı temelinde önlemlerin alınmasını zorunlu kılan bir husus da halk sağlığı ve bunu tehdit eden unsurlardır. Gıda ve tarım üretiminin yapıldığı pek çok alanda zehirli atıklar olduğu tespit edilmiş olup bunun yaşam hakkını büyük oranda tehlikeye attığı saptanmıştır. Geçtiğimiz yıl Cumhuriyet Gazetesi'nde yayımlanan "Türkiye'yi kanser eden ürünleri devlet gizledi, biz açıklıyoruz! İşte Zehir Listesi" başlıklı yazı dizisi 4 gün sürmüş ve içeriğinde son derece vahim ve önemli tespitler yer almıştır. Ancak Bakanlığınız tarafından, bahse konu yazı dizisinin yayımlanmasının ardından "Halkta infiale neden olduğu", "dış alımları etkilediği" gerekçeleriyle haberi yapan bilim insanı Bülent Şık hakkında suç duyurusunda bulunulmuştur. Şık'ın 5 yıldan 12 yıla kadar hapsinin istendiği İddianameyi ilk olarak İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Basın Suçları Soruşturma Bürosu hazırlamış ise de bu iddianame mahkemeden savcılığa geri gönderilerek üzerinde değişiklik yapılmadan terör suçları bürosunca hazırlanarak mahkemeye tekrar iletilmiştir. Oysa suça konu edilen husus; Kocaeli, Ergene Çayı havzasında yer alan Kırklareli, Edirne, Tekirdağ ile Antalya'da yapılan, Sağlık Bakanlığı'nca sonuçları kamuoyuna açıklanmayan araştırmanın halka duyurulmasıdır. Araştırma, 8 milyon insanın yaşadığı bölgedeki çevre kirliliğinin gıdalarda ve suda kanserojen etkiler yarattığını ortaya koymuştur. Dünya Sağlık Örgütü'nün verilerine göre, dünya genelinde kanserden ölümlerin oranı yüzde 16 iken Türkiye'de ise her sekiz ölümden birinin nedeni kanser olmaktadır. Yüzde 13'lük bu oran, bölgeden bölgeye farklılıklar gösterirken, Bülent Şık'ın araştırma sonuçlarında yer verdiği bilgilere göre, Tekirdağ, Kırklareli, Edirne'de her beş ölümden biri, Kocaeli Dilovası'nda her üç ölümden biri, Antalya'da ise her on ölümden biri kanserden kaynaklanmaktadır. Araştırma kapsamında Şık'ın da aralarında olduğu bilim insanları tarafından binlerce gıda, su örnekleri taranmış, atıkların insan sağlığına zararları araştırılmış olup elde edilen bulgulara göre; Kocaeli ili ve Ergene Çayı havzasında yer alan Kırklareli, Tekirdağ ve Edirne'de insan sağlığına zarar verecek ölçüde çevre kirliliği olduğu, çeşitli gıdalarda ve içme suyu olarak kullanılan bazı su kaynaklarında pestisitler, ağır metaller, poliaromatik hidrokarbonlar vb. gibi toksik bileşiklerin yüksek düzeyde kalıntıları tespit edilmiştir. Bazı yerleşim bölgelerindeki suların kurşun, alüminyum, krom ve arsenik kirliliği nedeniyle içilemez durumda olduğu belirlenen hususlar arasındadır. Bakanlığınız, tüm bu verileri kurumlarla paylaşmamış, halka bu konuda hiçbir açıklama yapmamıştır. Buna rağmen, bu araştırmayı yapan ve sorunları

tespit eden bir bilim insanının bu araştırmalarına müdahalesiz devam edebilmesi ve sonuçlarını sansürsüz yayımlama hakkı tartışmasıdır. Üstelik halk sağığını önemli ölçüde ilgilendiren boyutları olduğu vakit, bunun kamuoyuna açıklanmaması sakınca yaratan bir durumdur.

Bu bağlamda;

- 1- Bahse konu araştırma raporunu neden Bakanlığınız kamuoyuna açıklamadı?
- 2- Bu araştırmadan elde edilen sonuçlar neden hiçbir kurum ile paylaşılmadı?
- 3- Araştırmadan elde edilen sonuçların neden gizli kalması gerekliliğı hasıl oldu? Bu araştırma sonuçlarının açıklanması yasak bilgiler olduğu sonucuna neden ve nasıl varıldı?
- 4- Tüm ülke halklarının sağık ve yaşam haklarını ilgilendiren bu araştırma sonuçlarının açıklanması etik ve aynı zamanda Anayasal bir sorumluluk değıl midir?
- 5- Araştırma sonuçlarının açıklanması kamu yararı kapsamında olduğu halde neden Bakanlığınız kamu yararı ilkesini göz ardı etmiştir?
- 6- Araştırma sonuçlarının açıklanması ile bu sonuçların halkta infiale neden olacağı endişesi sizde nasıl hasıl oldu?
- 7- Yine Bülent Şık'ın bu araştırma sonuçlarının "dış alımları" etkilemesi hususuna önem atfedilirken kanserden yaşamını yitiren yurttaşlara ya da kanser hastalarına neden aynı önem atfedilmiyor?
- 8- Şayet Bülent Şık bu araştırma sonuçlarını açıklamamış olsa idi Bakanlığınız açıklayacak mıydı? Bakanlık açıklamayacak idiyse, hangi nedenlerle bu vahim tablo gizlenecekti?
- 9- İktidarınız için önemli olan zehirli atıklara neden olan sermayedarlar ve dış alımlar mıdır yoksa halk sağığı mıdır?
- 10- Araştırma sonucunda ortaya çıkan vahim tabloda sorumluluğı bulunan fabrikalara bir yaptırım uygulanmış mıdır? Şayet uygulanmadıysa neden?
- 11- Bülent Şık'ın ihraç edilmesinin ardından bu çalışma devam ettirilmiş midir? Başka bölgelerde de bu yönlü çalışmalar yapılmış mıdır? Yapıldıysa elde edilen bulguları açıklamayacak mısınız?
- 12- Araştırma sonuçlarının ortaya koyduğu verilere göre ülkede çok sayıda yurttaş kanser hastalığından yaşamını yitirmekte olup, elinizdeki bilgileri açıklamayarak bu ölümlerde sorumluluğunuz olduğunu düşünüyor musunuz?
- 13- İnsanları ölüme götüren nedenlerin açıklanması suç olurken açıklanmaması yaşam hakkı temelinde suç değıl midir?

888

14-Araştırma sonuçlarının kurumlarla da paylaşılmaması halk sağlığı konusunda alınacak önlemleri engellemiş olmuyor mu? Bu doğrudan yaşam hakkı ihlali değil midir?